

Bilaga 2. Sammanfattande förslag Samhällsvetenskapliga fakulteten

På Samhällsvetenskapliga fakulteten finns två aktörer för arbetet med stöd inom området forskningsdata, biblioteket och LDC. Biblioteket arbetar redan med stöd till forskare inom andra områden, medan LDC är involverade i lösningar för datorarbetsplatser på fakulteten.

För att få inblick i forskares syn på hantering av forskningsdata och för att kunna utgå från det i projektet, genomfördes ett 15-tal intervjuer. Där framgår att frågor om arkivering, säkerhet och tillgängliggörande av forskningsdata är viktigast att ta itu med.

S-biblioteken

Biblioteket på fakulteten fungerar som nod i datahanteringsfrågor och blir den funktion som ansvarar för att ge support och vägledning till forskarna. Därmed utnyttjas befintlig struktur inom fakulteten och funktionen placeras i det team som redan tillhandahåller verksamhetsnära support till forskare i angränsande frågor, t ex publiceringsfrågor, Open Access, registrering av forskningspublikationer i LUCRIS, metadata m.m. Det finns upparbetade kontakter mellan institutionernas forskare och biblioteket.

Det finns ett uttalat behov hos forskarna av riktlinjer, lathundar och support i dessa frågor; tydliga instruktioner kring de lagkrav som finns och hur de kan efterföljas; en teknisk infrastruktur som är säker och pålitlig och system som inte innebär dubbelarbete är en annan viktig aspekt som lyfts fram. Det finns också önskemål om utbildning i verktyg för att digitalt bearbeta/hitta/samla in/analysera och sprida sina data.

Viktigt är att de forskare som redan nu vill göra sina data publika kan erbjudas lösningar, t.ex. ämnesarkiv, hos SND eller på projekthemsidor. Biblioteket kan bistå med hjälp och stöd kring detta, och även t.ex. hjälpa forskarna bearbeta och anpassa data så att den är återanvändbar och att den är väl beskriven.

Hantering av forskningsdata kräver samarbete med andra stödfunktioner, t ex mellan bibliotekarier, arkivarier, jurister, IT, SND m.m. Genom SND-projektet där Samhällsvetenskapliga fakultetens bibliotek medverkat har som ett första steg skapats ett informellt nätverk för vidare kommunikation kring dessa frågor. Vissa frågor hänvisas till expertfunktioner utanför fakulteten medan andra tas om hand direkt i biblioteket.

LDC

Det finns inom samhällsvetenskapliga fakulteten ett behov av en IT-infrastruktur som tillgodoser forskarnas behov av lösningar för lagring (och tillgängliggörande) av forskningsdata. Denna IT-infrastruktur skall stödja forskarna i deras strävan att hantera sina data så säkert som möjligt genom att erbjuda anpassade tekniska lösningar som lever upp till gällande regelverk.

LDC tillhandahåller inom EGA-lösningen en fungerande datorarbetsplats åt Samhällsvetenskapliga fakulteten. Under projektets gång har vi fört samtal med LDC om de härutöver kan erbjuda säkra infrastrukturella lösningar för lagring av forskningsdata. Dessa samtal har mynnat ut i ett förslag från deras sida som involverar LDC och Medicinska fakulteten. Under 2016 påbörjade Medicinska

fakulteten och LDC ett gemensamt projekt med målet att utveckla en säker lösning för medicinsk forskning som uppfyller de etiska prövningsnämndernas krav på sekretess och kryptering av känslig data (patientdata). Projektet har bland annat skapat säkra inloggningar i system (s.k. tvåfaktorsinloggning), skyddad diskyta, kryptering och säkra processer kring backup. Det skall vara enkelt för forskarna att både arbeta med och att skydda sina data under projektet. Ett pilotprojekt kommer att sättas igång efter årsskiftet och efterhand kommer infrastrukturen att implementeras på bred front.

Både Medicinska fakulteten och LDC är positiva till att Samhällsvetenskapliga fakulteten använder sig av projektets lösningar då säkerhetsbehoven i stora delar sammanfaller. Projektet är tänkt att på sikt kunna skalas upp till att omfatta delar av eller hela Lunds universitet.

LUCRIS skulle, om universitetet väljer att slå på den nu dolda forskningsdatamodulen, kunna tjäna som ett *register* för de forskningsdata som finns vid LU. LUCRIS kan inte långtidsarkivera data men däremot länka till data lagrad på annan plats.

Utbildningsinsatser

Det behövs olika utbildningsinsatser mot olika målgrupper för att öka kunskapen om forskningsdatahantering och vilka möjligheter och skyldigheter forskare har.

Prefekter har ett stort ansvar för att forskarna ges möjligheter att hantera sina forskningsdata, och kan behöva riktlinjer och information om detta. Vår webbguide kommer att ha en särskild ingång som riktar sig till prefekterna vid fakulteten.

Doktorander i början av sin forskarkarriär är en annan viktig målgrupp. Biblioteket medverkar redan i den valbara doktorandkursen "Kickstart to academic life", där vi under hösten 2016 haft ett tillfälle med fokus på hur man hittar och hanterar forskningsdata, och kommer att utveckla detta fortlöpande.

Det är viktigt att frågan finns med i de metoddiskussioner som pågår inom fakulteten. Ska hantering av forskningsdata vara ett inslag i fakultetens metodkurser för doktorander och/eller introduceras i andra sammanhang? Vi anser att frågan diskuteras vidare inom fakulteten.

Biblioteket arrangerar redan seminarier kring olika aktuella teman för forskare, på egen hand och i samarbete med HT-biblioteken, och kan i samarbete med andra expertfunktioner skraddarsy kommande seminarier för att möta behov kring olika aspekter av området forskningsdata. Det kan också ske i samarbete med andra fakulteter med liknande typ av forskningsdata.

Uppföljning

Samhällsvetenskapliga fakulteten har under 2017 avsatt medel för inrättandet av en funktion för support i frågor rörande forskningsdata. Funktionen är placerad på biblioteket. Till stöd för funktionen knyts en referensgrupp av forskare inom samhällsvetenskapliga fakulteten. Funktionen ska tillse att kompetens och kunskap på biblioteket och hos doktorander, forskare och ledning inom området forskningsdatahantering vidareutvecklas. Inom funktionen ligger också att verka för en formalisering av det informella nätverk av stödfunktioner som påbörjats genom SND-projektet (arkivarier, jurister, bibliotekarier, IT m.fl.) samt att samverka med andra fakulteter/bibliotek för utbyte. Ett utbildningsprojekt om forskningsdatahantering är inplanerat våren 2017 för forskare/doktorander inom Rättsvetenskapliga institutionen.